

SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

Čuvajte Jugoslaviju!

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6 • Telefon broj 2177 • Račun Poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju

Ljubljana, 28 februara 1936
God. VII • Broj 9

SOCIJALNO PITANJE I SOKOLSTVO

Danas sav svet potresaju mnoga socijalna pitanja, koja se nastoje rešiti na različite načine. Ta pitanja predstavljaju problem, kakav još ne pamtimo. Po svemu svetu traži se izlaz iz gospodarskih teškoća i neprilika, ali do općih uspeha koji bi zadovoljavali, nigde se još nije došlo. Kriza je danas bič, koji nemilosrdno šiba osobito one slojeve naroda, koji nikada nisu živeli u obilju. Položaj tih slojeva danas je takav, da prosto nemaju hleba. Poduzimaju se tek preventivna sredstva kako bi se sprečilo, da se iz te materijalne krize ne rodi još i veće zlo: da čovečanstvo ne obuzme opći očaj, a u kome slučaju ne bi se birala sredstva da se dade izraza opštoj nevolji. Poniženi, iscrpljeni i uvređeni traže ventil, kroz koji bi na javu izbio gnev, koji se skuplja u dušama.

Državnici, koji ravnaju sudbinom svojih naroda, razbijaju glave, kako da se pomogne tima u životnoj bedi da dodu barem do kako tako sponšljivijeg položaja, da im se omogući život dostojan čoveka, da im se omogući korica svakidašnjeg hleba. U tom općem nastojanju ispoljavaju se dva različita gledanja na to opće nezadovoljivo stanje. Jedni se trude da bi najpre rešili socijalna pitanja, dok se drugima na protiv čini važnije i daju prvenstvo rešavanju političkih pitanja u užem smislu. Prvi bi hteli najpre da stvore dovoljno čvrstu materijalnu osnovu za napredak narodne celine, dok bi drugi hteli da se najpre narodne mase politički opredele, kako bi mogle same, kao već politički orijentirane, udariti temelje svojoj materijalnoj egzistenciji. Nije međutim naša zadaća da bi ovde raspravljali, koja bi od tih metoda bila pravilnija, i koja traži veću državničku mudrost. Ali da je život preči od svega, to se samo po sebi razume, pa su zato i stari Rimljani rekli, da prvo treba živeti, a tek onda filozofirati. Pa i seljak, koji ima bar komadić svoje zemlje dobro zna, da mu njegova njivica neće nikada biti obrađena ako on sedi kod kuće i dremajući razmišlja, kako da je obradi. Treba se prihvatiti motike, lopate, pluga i brane, jer inače zemlja nikada neće dati plodove, koji su potrebni za uzdržavanje i život porodice, pa još i od toga treba dati državi ono što ona traži za svoje potrebe.

Što danas nigde nema novca, tog faktora koji vlada svetom, to ne znači, da je on propao u zemlju. Nigde je već spremljen ili sakriven, jer ga nema u živom optočaju, da bi kao krv cirkulirao žilama narodnog tela. Novca je nestalo u krizi morala, koja je zahvatila vrhove čovečjeg društva i koja se ispoljava u raznim pojavama, koje su sve po svojim učincima jednako loše. Individualni egoizam glavni je koren svega zla, a uporedo s tim gomila se i nepoverenje i gramzivost, te led u srcima i dušama. Da nije u takvim individuima straha Božjeg, više je nego jasno, jer kako da Bog živi i vlada tamo gde nije bratske ljubavi? Materijalizam guši sve što je zdravo i lepo, on je izvor svih nesreća.

Te opće nevolje kao i slom općeg gospodarskog normalnog života nije pošteđeno ni naša domovina, o kojoj se po svemu svetu toliko govori, da je prepuna prirodnih lepota i prirodnog bogatstva, u čemu ne može da se uporedi ni jedna druga zemlja. Čime nam sve ne rada i čime nas sve ne dariva naša zemlja, o tome ne treba da govorimo. U tome pogledu nema razlike između našeg severa i našeg juga, između istoka i zapada. I na tim klimatskim i terenskim osobinama naše zemlje zori naš svakidašnji hleb. Na pozornici našeg narodnog gospodarstva dižu se krasne kulise, kojima se svi dive. Ali za tim kulisama odigrava se tragedija narodnog siromaštva, tu se guta naš mozak i ispija naša krv iz godine u godinu u pasivnosti škrte zemlje, krševitog tla i žarkog sunca. Mi tu vidimo najveće kontraste: na jednoj strani preobilan sto, na drugoj pak praznu zdjelu; na jednoj strani s vrha prepunih čaša proleva se vino, dok na drugoj opet od nestašice vode gine čovek i živinčad; na jednoj strani od samoljublja vidimo za sve drugo otupljene duše, a na drugoj pak od dobrih čina i od utešljivih reči čeznutljivo srce.

Sokolstvo po diktatu svog sokolskog bratstva dužno je i ima pravo da se brine za socijalnu stranu našeg javnog života: ta dužnost izvire iz našeg

Bratska poseta predstavnika bratske zemlje

Poseta brata dra Milana Hodže, predsednika češkoslovačke vlade, Savezu SKJ

Dolazak predsednika češkoslovačke vlade, brata dra Milana Hodže, našeg sokolskog brata, u našu zemlju, ponova je pokazao svu spontanu i duboku proćućenu srdačnost, koja od davnina veže dva prijateljska i bratska naroda, češkoslovački i jugoslovenski. I ovoga puta tako ovaj bratski susretaj s eminentnim predstavnikom i državnikom bratskog češkoslovačkog naroda, ma kako povezan s krupnim državnim poslovima, nije mogao da prođe a da se ti osećaji jugoslovensko-češkoslovačkog bratstva i uzajamnosti ne manifestuju onako kako oni doista leže u bratskom srcu Jugoslavena i Čehoslovaka i u srodnoj nam slovenskoj duši. A to pogotovo ovoga puta, kada je našu zemlju posetio predsednik češkoslovačke vlade brat dr. Milan Hodža, koji je svoj javni i politički rad počeo na našem nacionalnom tlu, u našoj Vojvodini, i koji je pred 31 godinu otpočeo borbu protiv tada našeg zajedničkog nam neprijatelja, potpomognut u tome od našeg tamošnjeg nacionalnog življa i svojih sunarodnjaka Slovačka. I zato je s pravom izjavio predsednik brat dr. Hodža, evocirajući ovim svojim dolaskom kod nas uspomene na to svoje tadanje bivanje i delovanje u našoj zemlji, da ima osećaj, kada sada posle 25 godina pauze opet dolazi u Jugoslaviju, kao da se vraća svojoj kući... I zaista, za vreme njegovog boravka u našoj prestonici i posete vojvodanskim krajevima pratili su ga vruće simpatije svega našega naroda, dočekan je otvoreno, iskreno, srdačno, bratski, kao što se dočekuje samo svoj, rođeni brat.

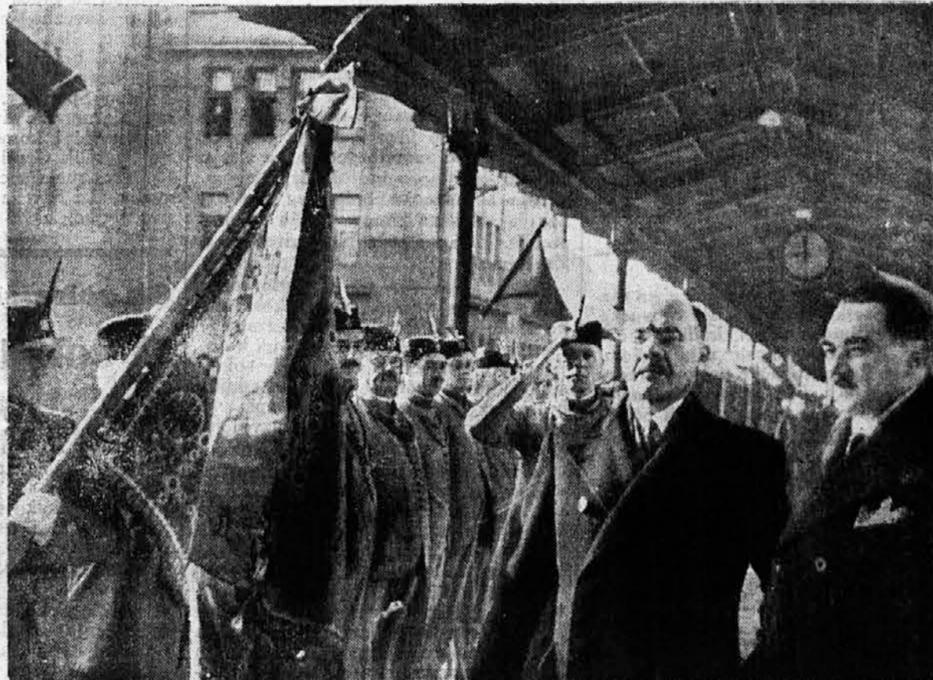
Uz ceo svoj narod svu veliku radost povodom posete predsednika češkoslovačke vlade, brata dra Milana Hodže, osetilo je i sve jugoslovensko Sokolstvo, a osetilo ju je pogotovo, što je u njemu moglo da na svome nacionalnom tlu i u svome sedištu, u našoj prestonici, pozdravi ujedno i svog odličnog, starog sokolskog boreca, svog dragog sokolskog brata. Ono mu je zato i pohrlilo među prvima u susret, želeći da mu kad stupi na tlo naše prestonice i prvo oda počast i da ga pozdravi sa sokolskim bratskim pozdravom Na zdar!

Naročitu radost jugoslovensko Sokolstvo oseća i u tome, što je predsednik češkoslovačke vlade, brat dr. Milan Hodža, premda je njegov boravak u prestonici bio vrlo kratak i sav ispunjen velikim državnim poslovima, ipak našao prilike i vremena, da lično poseti svoju sokolsku braću u Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije. Jugoslovenskom Sokolstvu čini to naročitu čast i ono mu je na ovoj bratskoj pažnji najiskrenije i bratski blagodarno.

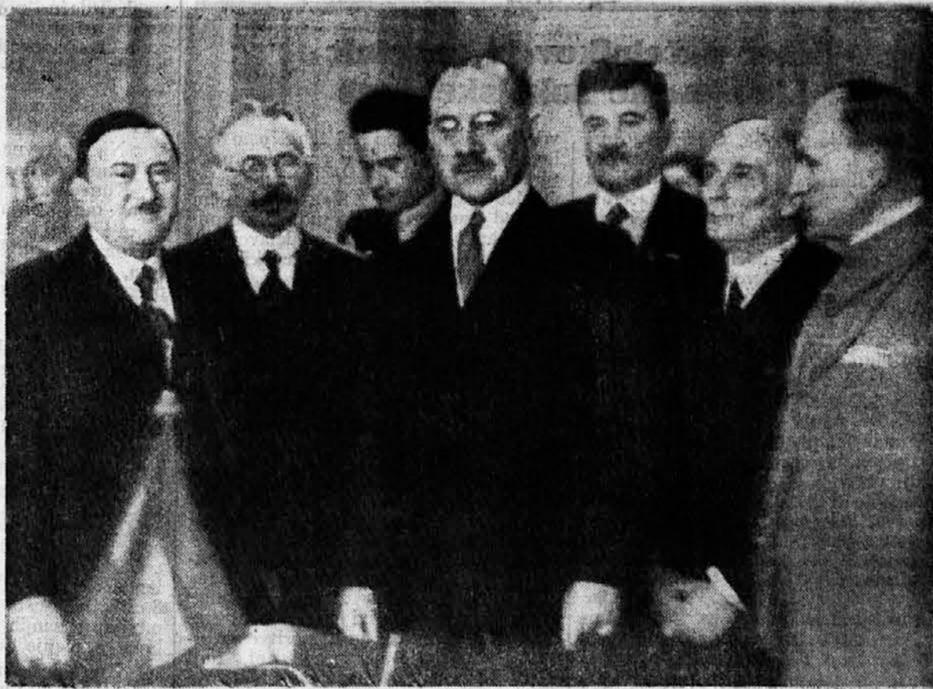
Sokoli gde god se našli i ma u kakvoj misiji bili uvek ostaju vezani

(Nastavak na str. 2.)

Po svom dolasku u Beograd, predsednik češkoslovačke vlade, brat dr. Milan Hodža, s predsednikom vladom Milanom Stojadinovićem, obilazi na železničkoj stanici sokolsku počasnu četu i pozdravlja sokolsku zastavu

Predsednik češkoslovačke vlade, brat dr. Milan Hodža, u prostorijama Saveza SKJ s članovima savezne uprave

bratstva, a pravo ima da bude posledica te dužnosti.

Na nas pada teško breme skoro nepremostivih teškoća, koje se daju otstranjivati samo s materijalnim sredstvima: gole obući, gladne nahriniti, žedne napojiti, beskućnicima priskrbeti krov a nezaposlenima podati mogućnost rada i zarade. Trebalo bi da svoja materijalna sredstva postostručimo, ako bi hteli da u punoj meri udovoljimo najnužnijim potrebama koje se iz dana u dan množe i koje rastu. Savez, župe i ostale jedinice imaju svoje socijalne fondove, s kojima upravljaju socijalni otseci. Lepa je to ustanova, kojoj niko ne može da odredi najplemenitiju svrhu. Ali kako se naši sokolski redovi rekrutiraju iz materijalno slabih i iscrpljenih slojeva, to je i dotok tih sredstava u te naše socijalne ustanove vrlo skroman. Unatoč tome, na području našeg Saveza sabrana su lepa materijalna sredstva, i bilo bi zanimljivo znati, koju su visinu dostigli u celini ti dobrovoljni doprinosi, kako su se upotrebljavali i kakve su postigli uspehe.

Kako su po raznim krajevima naše države socijalne prilike različite, to i socijalna pitanja u našim redovima treba različito rešavati. Čak i na području jedne te iste župe socijalne potrebe su

različite. A isto socijalno zlo pojavljuje se posvuda u istom obliku; u nedostatku sredstava za veće radove, koji bi pružili mogućnost zarade pojedincu za jedno duže vreme, i u fizičkom propadanju omladine koja nema ni hrane ni odeće, a čime se umanjuje njena otporna snaga i kojoj stoga preta opasnost da ne zapadne u teške bolesti, koje mladim životima kopaju prerane grobove. Toj omladini, o kojoj govorimo da je naša nada i naša narodna budućnost, treba u svakom pogledu pasvećivati najveću brigu. Ako nam propada omladina, time nam pada i obaranbeni snaga naroda. Sokolska vežbaonica ima u tom pogledu veoma važnu zadaću, da spasi ono što se dade spasiti. Društveni i četni socijalni otseci, koje pomažu braća lekari i prosvetari, moraju da budu paze, da se taj prvotni ne uvuče u koren našeg mladog stabla. Jer taj ne uništava samo fizičko zdravlje, već se on pogubno uvlači i u mlade duše, koje kreću krivim putevima i srljaju u moralnu propast. Zlo je dakle dvostruko i ono se opasno penje do katastrofalnih posledica.

I nerad tako isto vodi na strm put i odatle u provaliju. Ljudi se bacaju na ulicu iz službe — i to često ne iz službenih razloga, već nažalost, također i

iz stranačko političkih. Ocenjivati rad po političkoj boji radnika, znači taj rad, kao produktivni odnos radnog čoveka prema društvu, narodu i državi, poteenjivati i vredati. S moralnog gledišta svaki takav postupak zaslužuje najveću osudu. Na drugoj strani pak moramo pomisliti, da se iz jednoga zla rada drugo, veće od prvoga: iz nerada se tada mržnja prema radu, mržnja prema radu rada mržnju prema postojećem poretku u čovečjem društvu i u narodnoj zajednici, a od te mržnje pak samo je korak do kriminala. Tim skrajnjim posledicama neresenih mnogih socijalnih pitanja treba tražiti izvor u celom lancu odnosnih uzročnika, kojih je u čovečjem društvu kao otrovnih gljiva.

Skoro svakoga dana čitamo u novinama izveštaje iz sudbenih dvorana, gde se odigravaju zadnji činovi potresnih tragedija, a koje samo potvrđuju to što smo ovde naveli. Ti primeri pokazuju nam ne samo neposrednog krivca, već oni udaraju žig osude i moralno bolesnoj i razornoj okolini njihovoj.

U ovim rečima o potkopanim socijalnim temeljima danas se i ne dotičemo socijalnog pitanja našega sela, a koje samo za se predstavlja jedno vrlo važno pitanje. I ako se ograničimo

samo na opće konstatacije i upremo prstom samo na tu otvorenu ranu današnjeg društva, moći ćemo dobro da razumemo danas sedog filozofa i državnika dr. Tomaza G. Masarika, koji je već 1899 u svojim znamenitim studijama o socijalnom pitanju napisao ove značajne reči, koje su i dandanas i te kako aktuelne: »Socijalno pitanje — to znači danas nemir i nezadovoljstvo, čeznuće i strah, nadu i očaj, trpljenje i srdžbu tisuća, milijuna.«

S time što smo danas naveli u ovom članku, jedva smo se i dotakli socijalnog pitanja, zapravo jednog sklopa socijalnih pitanja, već smo tek ukazali na njegove početke i na pojave, koje potresaju svakoga koji socijalno oseća. A ta pitanja nam nalazu da se prihvatimo intenzivnog i požrtvovnog rada, kako bi ublažili zlo i kako bi pomogli da se uspostavi normalno stanje u narodnoj celini, naime: čovečji vratiti čovečanstvu! — Po načelu našeg sokolskog bratstva, koje daje nebrojeno mogućnosti privatnoj inicijativi i plemenitom nastojanju pojedinca i njihovih saradnika za taj rad u svojoj okolini, samo po tom načelu naka Sokolstvo i u tome pogledu izvršava u našem narodu svoje veliko poslanstvo!

svojim sokolskim bratstvom, koje je ujedno i jedna od najčvršćih spona slovenske uzajamnosti. A to potvrđuju i reči predstavnika češkoslovačke vlade brata dra Milana Hodža, koje je izrekao Sokolima prilikom svoje sadanje posete Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije: »Ja verujem, da Sokolstvo predstavlja najvredniju organizaciju slovenske solidarnosti.«

Za vreme svoga boravljenja u Beogradu, predstnik češkoslovačke vlade, brat dr. Milan Hodža, učinio je bratstvu posetu i Savezu Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Predstnik vlade brat dr. Milan Hodža posetio je Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije u Krsmanovićevoj palati na Prestolonaslednikovom trgu, u ponedeljak dne 24 o. m., u 10.15 časova pre podne. S predstnikom bratom drom Hodžom bio je i češkoslovački poslanik u Beogradu dr. Girs, kao i činovnici poslanstva.

U hodu saveznog doma predstnika brata dra Hodžu dočekali su članovi uprave Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije, i to braća: prof. univ. dr. Mihailo Gradojević, sekretar Saveza Branko Živković, arh. Milivoje Smiljanić, Vojislav Todorović, Miroslav Vojinović i dr. Milorad Dragić. Nakon međusobnog upoznavanja, predstnik češkoslovačke vlade brat dr. Milan Hodža uveden je u dvoranu saveznog starešinstva, gde ga je u ime uprave Saveza SKJ pozdravio savezni sekretar, prof. br. dr. Mihailo Gradojević, koji je rekao:

»Brate Predsedniče, ovdje se nalaziš u našem Tirševom domu, gde se o Sokolstvu misli isto onako kao i u domu bratskog češkoslovačkog Sokolstva, a radi po istim principima, koje nam je ostavio naš velik osnivač Tirš.

Tvoj rad, brate Predsedniče, na razvitku napretku bratske Češkoslovačke, budno pratimo, znajući, koliko si učinio za bratsku češkoslovačku državu. Kao član Češkoslovačke poljoprivredne akademije, čiji si Ti predstnik, poznajem sve što si u toj akademiji učinio.

Naša je želja, da se Tvoje ime veže istim vezama s imenom i radom današnjeg predstnika bratske Češkoslovačke Republike, brata dr. Beneša, kao što se ime velikog Slovaka generala brata Štefanjka vezalo uz ime predstnika i brata Masarika, Zdravot!

Na ovaj pozdrav Predsednik brat dr. Hodža odgovorio je sledeće:

»Braćo! Zahvaljujem vam najbolje na ovom dočeku. Imam utisak kao da sam u Pragu ili u Bra-

tišlavi. Vidim iste slike i osećam istu sokolsku atmosferu. Sokolstvo je duhovna armada svake slovenske države.

Kazaću našoj braći u Pragu, da Sokolstvo nije samo specijalitet Čehoslovaka, već da i kod naše jugoslovenske braće ono postoji kao veoma snažna organizacija. Ja verujem, da Sokolstvo predstavlja najvredniju organizaciju slovenske solidarnosti.«

Posle toga je predstnik brat dr. Hodža pregledao prostorije saveznog doma. Ulazeći u saveznu svečanu dvoranu bio je obavešten, da je u toj istoj dvorani Blaženopočivši Viteški Kralj Aleksandar I Ujedinitelj kao Regent proglasio 1 decembra 1918 god. ujedinjenje svih Srba, Hrvata i Slovenaca u jednu državu.

U daljnjem razgovoru s članovima uprave Saveza SKJ predstnik češkoslovačke vlade brat dr. Hodža pokazao je odlično poznavanje svih sokolskih prilika. Između ostalog, pomenuo je i svoje uspomene s prvog hrvatskog svekosolskog sletu u Zagrebu 1906 god. Time u vezi predstnik brat dr. Hodža rekao je sledeće:

»Madžarska vlada bila je zabranila nama Slovacima da imamo svoja sokolska društva. Živeći tada u Pešti, ja sam se upisao u tamošnje češko sokolsko društvo i kao član budimpeštanskog Sokola došao sam te godine na slet u Zagreb zajedno s bratom dr. Blahom. Sećam se članova tadašnjeg srpskog Sokola »Dušana Silnog« i svih manifestacija, koje su tada bile priredene u Zagrebu.«

Pre nego što je napustio dom našeg Saveza, predstniku češkoslovačke vlade bratu dru Hodžu pokazana je i karta Kraljevine Jugoslavije na kojoj je zorno označen razvoj naših sokolskih jedinica, a što je kod predstnika brata dra Hodže ostavilo najbolji utisak, videći veličinu i snažan razvoj jugoslovenskog Sokolstva.

Za sve vreme svoga boravka u saveznim prostorijama, predstnik češkoslovačke vlade brat dr. Hodža bio je vidno raspoložen, bratski srdačan i pristupačan i očito zadovoljan što se nalazi u sokolskoj sredini.

Predstnik češkoslovačke vlade brat dr. Hodža, bratski se rukujući sa svima, napustio je zatim dom Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije ispraćen članovima savezne uprave i pozdravljen s usklikima Zdravot! i Na zdar!

Zbor načelnikov in načelnic Ljubljanske sokolske župe

V nedelju dne 16. t. m. ob 9. uri dopoldne se je vršila u sokolskem domu na Taboru v Ljubljani seja zbora društvenih načelnikov in načelnice Ljubljanske sokolske župe. Od 79 edinic, ki jih šteje župa, je bilo zastopanih 52 edinic. Ta udeležba je razmeroma sicer izredno velika, pa naravno temu ne smemo biti z njo zadovoljni. Seji so prisostvovali tudi načelnik saveza SKJ brat dr. Alfred Pichler in župni starosta brat dr. Josip Pipenbacher z več člani župne uprave. Brat župni načelnik je podal poročilo o tehničnem delu v pretekli poslovni dobi. Poudarjal je, da je župno načelnništvo posvetilo vse svoje moči sokolski vzgoji prednjaštva in članstva. Za te namene je treba dobiti vsa materialna sredstva. Prijemanje prednjaških tečajev je neobhodno potrebno. Toda tega se nekatera društva niti ne zavedajo, da bi morali skrbeti za to in poslati v tečaje svoje prednjake. Vršila sta se dva okrožna tečaja in sicer za kamniško okrožje v Domžalah in za dolnjsko okrožje v Ribnici. Lastne prednjaške tečaje je priredilo 9 društev, 12 društev pa je imelo svoje redne vadiateljske ure. Ker je župni prednjaški tečaj odpadel, je načelnništvo priredilo tri delovne sestanke za načelnike in načelnice, ki so prav dobro uspeli. Javnih telovadnih nastopov je priredilo 42 edinic, kjer je nastopilo skupno 3566 telovadčih. Akademij je bilo 28. Okrožna zleta sta bila v Kočevju in Mengšu. Župnih tekem v prostih planogah se je udeležilo 48 telovadcev. V avgustu so bile tudi župne plavalne tekme, v jeseni pa se je župa udeležila medžupskih tekem v odbojki v Celju in pa saveznih tekem v Beogradu skupno z brati Bolgari in Čehoslovaki. Zleta bolgarskih junakov v Sofiji se je udeležilo 146 članov. Župne smuške tekme so zaradi slabih snežnih razmer morale odpasti, dočim so se savezne tekme na Pohorju vršile in se jih je udeležilo iz naše župe 18 članov in članic. Orodne tekme bodo meseca marca t. l. V svojem poročilu se je brat načelnik dotaknil tudi raznih vprašanj, ki se tičejo delovanja v župi in dejstev, ki ovirajo razvoj sokolstva v pravo smer. Dosti boljše bi lahko bilo, ako bi se zanesla prava sokolska miselnost med vse brate. Poročilo brata župnega načelnika je zbor sprejel z odobravanjem. Nato se je zglasil župni starosta br. dr. Pipenbacher in pozdravil zborovalce v imenu župne uprave. V svojem nagovoru je poudarjal, da je treba v sokolstvu zahtevati požrt-

vovalnosti ne samo pri tehničnem delovanju temveč tudi v gmotnem podpiranju. Sledilo je poročilo župne načelnice sestre Mice Krzetove. V njem je med drugim omenila tudi to, da pomanjkanje sposobnih in delavoljnih prednjakov ovira tudi v ženskih oddelkih željni razmah sokolskega dela in da zaradi tega je v župi od 79 edinic le 36 edinic, v katerih se goji ženska telovadba. Za spopolnitev strokovnih in vztrajnih prednjakov sta se že vršila dva delovna sestanka, popolnoma ločena za članice. Nekatera društva so poslala na te sestanke celo po več telovadk in so s tem pokazala vzgled drugim zlasti onim edinicam, ki niso poslate nobene. Prihodnji delovni sestanki članic bo meseca marca t. l. Lepo podano poročilo sestre načelnice je zbor sprejel istotako z odobravanjem. Nato so se pričeli razvijati v zvezi s poročili brata župnega načelnika in sestre župne načelnice jako živahni, zanimivi in za naša stremeljenja po napredku in usmeritvi sokolskega delovanja na pravo pot, tudi prav razveseljivi razgovori. Nato je bila soglasno sprejeta rezolucija, ki bo predlagana zvezni glavni skupščini.

V nadaljnjem je brat načelnik pričel in zbor mu je odobril delovni program za leto 1936, ki bo obsegal: Župni zlet v Ljubljani dne 14. junija t. l., nadalje izbirne tekme članstva za savezne tekme v Subotici, ki se bodo vršile ob tej priliki, tekme naraščaja pa se bodo vršile dan preje. Predstnik odseka za igre, plavanje in taborenje brat Fran Lubej je razvil spored imenovanih panog, ki bo obsegal plavalni tečaj za članice in članice, nadalje 7 dnevni tečaj članov in članic za igre (odbojka, koškanje in hazena) v avgustu, plavalne tekme članov in naraščaja v avgustu, tekme v igrah v oktobru, tajni obvezni sestanki vseh društvenih načelnikov in načelnic, izlet kolezarjev (članov in naraščaja) v jeseni, zvezdni tek vse edinic v oktobru in župni planinski tabor. Ves spored je brat Lubej prav zanimivo opisal in je zadnja točka »taborenje« zlasti tudi priporočljiva, da se jo izvede po programu, ker bi bilo navedeno taborenje za nas tudi velikega propagandnega pomena, bo zahtevalo od udeležencev dosti prave sokolske discipline. Za tem je brat župni načelnik sporočil, da se namerava prirediti župne tekme v smučanju in skokih, nadalje župni tečaj za skoke, obci prednjaški tečaj za članice in članice v septembru, medžupni prednjaški tečaj in

medžupne plavalne tekme v Celju. Od okrožnih prireditev pa je predvidena večja slavnost v Ribnici ob priliki 30 letnice jubileja ribniškega Sokola.

H koncu se je prijavil k besedi savezni načelnik brat dr. Pichler, ki je med drugim v svojem lepem nagovoru izjavil, da popolnoma razume težnje načelnikov in načelnic, ki so jih v zanimivih razgovorih iznesli. Pozval je

vse navzoče na uspešno vzgojno delo v sokolskih telovadnicah, ki naj bo vedno v skladu s težnjami saveznega vodstva. Zbor je bratu saveznemu načelniku živahno pritrdil, naka je ob 2. uri popoldne župni načelnik brat Lojze Vrhovec zaključil to tako lepo, zanimivo in stvarno sokolsko zborovanje.

Svršetak XIII i XIV sokolskog tečaja za vojnike i vođe sokolskih četa

Dne 13 o. m. završeni su u Beogradu XIII i XIV tečaj vojnika za vođe sokolskih četa. Oba tečaja trajala su od 5 decembra do 12 februara. Casovi vežbanja i predavanja održavani su u vežbaonici Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije.

Završetku tečaja prisustvovali su: od strane Ministarstva vojske i mornarice divizijski general g. Mihajlo Bodi, pomoćnik inspektora Zemaljske odbrane i brigadni general g. Jovo Kukić, načelnik I odeljenja Inspekcije Zemaljske odbrane i nadzornik škole; od strane Saveza Sokola prisustvovali su braća: Miroslav Vojinović, I zam. saveznog načelnika, i Voja Todorović, član savezne uprave te nastavnici, braća: Stevan Zakuła, Frano Žic, Bora Kisić, dr. Bora Vučković, Bogdan Spornjak, Josip Bogner, Momir Korunović, Ivan Sedlaček, Petar Stojanović i komandir škole kapetan br. Svetolik Grujić.

Ova mala svečanost održana je u vežbaonici Saveza Sokola u 10 časova pre podne.

Prisutne izaslanike pozdravio je br. Stevan Zakuła, koji je u kratkim crtama izneo rad i uspeh ovih tečajeva. Br. Miroslav Vojinović pozdravio je tečajevce u ime saveznog načelnika, zaželeći im mnogo uspeha u budućem sokolskom radu. Gospodin general Mihajlo Bodi govorio je o velikoj ulozi Sokolstva u narodu, o značaju sokolskih tečajeva i pozvao tečajevce da u svom radu budu istrajni i požrtvovalni na sreću i blagostanje Kralja, Otadžbine i naroda.

Posle govora razdeljena su tečajevcima uverenja i poučne knjige, sokolske i druge sadržine.

Tečajevce je s uspehom završilo 126 Sokola - vojnika. Kao najbolji su se istakli braća: Divjakin Stojan, Protić Milan, Sudjun Danilo i Milenović Radoje. Ovoj četvorici podario je Savez Sokola za uspomenu »Ratni album« i knjigu »Slovensko Sokolstvo«.

Opšti uspeh ovih tečajeva je sledeći: s odličnim uspehom završilo je 28, s vrlo dobrim 70, i s dobrim 28 Sokola - vojnika.

Sa sokolskih smučarskih takmičenja na Pustevnama kod Radhošta IX sokolska smučarska takmičenja ČOS i III smučarska takmičenja SSS za Hanžekov pehar

Od 20 do 24 februara o. g. održana su na Pustevnama kod Radhošta u Češkoslovačkoj IX smučarska takmičenja ČOS, a kako su se za ova takmičenja prijavili i ostali sokolski savezi, ova su takmičenja proglašena i za slovenska svekosolska takmičenja, koja su III po redu.

Naše Sokolstvo poslalo je na ova takmičenja 16 takmičara i takmičarki, pod vodstvom saveznog načelnika br. dr. Pihlera i savezne načelnice s. Skalar. Naši takmičari stigli su u Frenštad pod Radhoštom dne 18 o. m., gde su ih srdačno pozdravili tamošnji Sokoli i prijatelji Sokolstva i našeg naroda. Na dobrodošlici zahvalio se je br. dr. Pihler, koji je istakao bratske veze između češkoslovačkog i jugoslovenskog Sokolstva, kao i između obaju naših naroda.

Na Pustevnama pozdravili su naše takmičare načelnik ČOS i SSS brat dr. Klinger kao i mnoga druga braća. Sama takmičenja započela su 20 februara u 9 sati pre podne, a koje je otvorio br. dr. Klinger pozdravnim govorom. Nakon toga dao je br. Moulik, predstnik oteka za zimске grane, znak za početak takmičenja, kada se je 19 stafeta otišlo na smučarsko stazu. Ove stafete sledile su 4 peteročlanske vojničke patrole. Od sokolskih stafeta stigla je prva na cilj ona Sokolske župe Krkonoške (braća Sule, Vitek, Buhar i Erlebah) u vremenu od 3 časa, 31 min. i 34 sek. Na drugom mestu bila je stafeta Sokolske župe Orlice u vremenu od 3 časa, 40 min. i 44 sek., a na trećem mestu stafeta Saveza SKJ u vremenu od 3 časa, 44 min. i 44 sek. Staza je bila dugačka 40 km za sokolske stafete, dočim je za vojničke iznosila 30 km. Pobilele su stafete 6 i 8 divizije. Gusta magla ometala je lepo odvijanje samih takmičenja kao i njihovo praćenje sa strane općinstva.

Dne 21 o. m. bila su takmičenja na 18 km i 10 km za članove te u spustu za članice. U prvom razredu pobedio je od 111 takmičara br. Lovro Zemva (Sokolsko društvo Gorje, župa Kranj) u vremenu od 1 sata, 23 min. 29 sek., dočim je br. Vitek iz ČOS stigao na cilj 2 minute kasnije. Treći je bio br. Buhar. U drugom razredu pobedio je br. Erlebah, a u razredu starije braće br. Krča iz Smihova u vremenu od 1 sata i 33 min. U trećem razredu u takmičenju na 10 km stiglo je cilj 17 takmičara, a pobedio je br. Šrubar iz Frenštata u vremenu od 49 min. i 29 sek.

Za spust su se prijavile 32 takmičarke, takmičilo ih je 27, a na cilj ih je stiglo 26. Pobedila je s. Provanjškova, s vremenom od 2 min. i 26 sek., dočim je naša s. Zdenka Azmanova iz Kranja osvojila drugo mesto. U drugom razredu osvojila je prvo mesto s. Vavrova iz Karlna, druga je stigla na cilj s. Brnovska iz Bratislave, a treća naša sestra Popović. Tog dana bili su i pokušni skokovi, gde je brat Pa-prskarž skočio 46 m.

Dne 22 februara bila su takmičenja u spustu na kojima je nastupilo 113 takmičara od 133 prijavljena. Prvo mesto osvojilo je br. Krnovski iz župe Krušnogorske u vremenu od 3 min. i 12 sek., dočim je od naših bio najbolji br. Slavko Urbar (Jesenice, župa Kranj), koji je stigao na cilj kao četvrti u vremenu od 3 min. i 39 sek. U

kombiniranom smučanju na 15 km osvojio je prvo mesto poručnik br. Pokorni u vremenu od 1 sata, 14 min. i 58 sek. U smučkim likovima članica osvojila je prvo mesto od 18 kvalifikovanih takmičarki s. Provanjškova (društvo Smihov) u vremenu od 2 min. i 1 sek., druga je stigla na cilj s. Vavrova u vremenu od 2 min. i 23 sek., a treća naša sestra Azmanova iz Kranja u vremenu od 2 min. i 25 sek. U članskim smučkim likovima pobedio je br. Urbar iz Jesenice u vremenu od 1 min. i 54 sek., dočim je br. Stranski stigao na cilj u 2 min. i 5 sek. Brat Urbar osvojio ju punih 100 točaka, a brat Stranski 91.26. U trećem razredu pobedio je naš takmičar br. Cvijenberger iz Jesenice u vremenu od 2 min. i 10 sek. i s 85 točaka. U razredu starije braće osvojio je prvo mesto br. Šenk (Karlin — Prag) u vremenu od 2 min. i 54 sek., osvojivši 68.64 točaka. Iza toga takmičile su članice u istrajnom smučanju na 8 km. I ovdje je pobedila, već po treći put, s. Provanjškova, drugo mesto osvojila je s. Sekerova (Pršerov), a treće s. Višnjovska (Jilemnice, župa Krkonoška). U drugom razredu došla je prva na cilj s. Paldusova (Skuhrov, župa Ještjedska).

U nedelju dne 23 februara bili su skokovi, za koje se je prijavilo vrlo mnogo takmičara, tako, da su takmičenja započela nešto kasnije. U ovim skokovima naša su skakači potpuno pobedili i osvojili sva tri prva mesta. U prvom razredu pobedio je br. Zupan (Jesenice, župa Kranj) osvojivši 217.1 točaka, drugi je bio br. Klavarnik sa 191.11 točaka i treći br. Lovro Zemva (Gorje, župa Kranj) sa 187.2. U drugom razredu bio je prvi br. Erlebah (ČOS), a u trećem br. Kucu (Bratislava). U kombiniranom takmičenju osvojio je prvo mesto br. Lovro Zemva sa 427.2 točaka, drugi je po redu br. Kunvald (župa Krkonoška) sa 384.7 točaka a treći br. Stranski (Vernerzice, župa Krušnogorska). U drugom razredu pobedio je br. Erlebah. Takmičenja toga dana zaključili su vojničke pojedinci s takmičenjima na 15 km u kojima je pobedio redov Papinčak, a u kombiniranom takmičenju pobedio je potporučnik br. Pokorni. U veće je bilo drugarsko veče, pri kojemu su se sakupili predstavnici vojske, političkih vlasti i predstavnici grada Frenštata i Rožnova te naši i češkoslovački takmičari. Prisutne je pozdravio načelnik ČOS br. dr. Miroslav Klinger. Zastupnici župe Valske predali su našim takmičarima na uspomenu tanjir s državnim grbom, predstavnici grada Frenštata jedan vrlo lepo izrađen drvorez, a predstavnici grada Rožnova krasnu sliku slikara Jaronje. U ime naših takmičara zahvalio se toplim rečima savezni načelnik br. dr. Pihler.

U ponedeljak završena su takmičenja s maratonskim takmičenjem na 50 km. U ovom takmičenju je takmičilo 38 takmičara, a na cilj je stigao 31. U prvom razredu bio je prvi br. Buhar (Mržično, župa Krkonoška), u vremenu od 4 sata, 37 min. i 36 sek., drugi je bio br. Vitek (Hlabačovo, župa Krkonoška), u vremenu od 4 sata, 48 min. i 2 sek., a treći naš takmičar br. Lovro Zemva (Gorje, župa Kranj) u vremenu od 4 sata, 49 min. i 30 sek. U drugom razredu osvojio je prvo mesto br. Kožnarek (Smihov — Prag), u vremenu od 4 sata, 52 min. i 54 sek., drugi br. Šte-

Sokolska radio-predavanja

Radio stanice
Beograd — Zagreb — Ljubljana

Sledeća sokolska radio-predavanja održavaju se:

dne 1 marta, o. g. predaje br. Tima Dimitrijević, Beograd, o temi: »Jugoslovenska etika i Sokolstvo«.

dne 5 marta predaje brat Bogoljub Krejčik, Beograd, o temi: »Prezident Masarik i telesno vaspitanje«.

dne 12 marta predaje brat Josip Bačić, Sušak, o temi: »Sokolska organizacija i njeni propisi I«.

dne 14 marta predaje brat Đorđe Mišković, Beograd, o temi: »Prezident Tomaš Garik Masarik« (popodnevo);

Pred vsako spremembo vremena Vas pečejo noge in bolijo kurja očesa. Nerazpoloženi ste tako rekoč za vsako delo. Vsak korak je za Vas prava muka. To vse le zato, ker svojim nogam ne posvetite dovolj pažnje, ker jih redno ne negujete. Obiščite našo pedikuro. V posebej za to pripravljene kopolji vam osvežimo noge in omečamo trdo kožo. Odstranimo brez bolečin kurja očesa in debelo kožo. Postrizemo vam zarasle nohte. Pedikiranje 6 Din. Proti utrujenosti in za boljše cirkulacijo krvi vam priporočamo strokovnjo masiranje nog. Masaža nog 4 Din. Posetite nas — prepričajte se sami. Ljubljana, Selenburgova 7. — BATA.

Uputstva za statistički rad

U nakladi Jugoslovenske sokolske matice izašla je nova knjiga »Uputstva za statistički rad«, koju je napisao brat Verij Svajgar, predstnik Saveznog statističkog oteka.

Sadržaj ove knjige govori o potrebi statističkog rada u Sokolstvu te raspravlja o svim granama statističkog rada u Savezu, župi, društvu i čet. Naročita poglavlja sačinjavaju: članski katastar, naraštajski katastar, dečji katastar, sastav godišnjeg statističkog izveštaja i izveštaj za »Sokolski priučnik«. Sva ova pitanja obradena su jasno i precizno. Pisac je, naime, stavio ovu knjigu na osnovu vazećih propisa i svojih iskustava, a sadržinu odobrio je Savezni izvršni odbor i time dozvolio, da se njenim sadržajem mogu u svom radu koristiti statističari po svim jedinicama. Prema tome moraju onda da svuda vode statistiku po jednobraznom načinu i u onim granicama, kako to od braće statističara traže potrebe naše organizacije. Pisac sam kaže: »U našoj sokolskoj statističkoj službi ne sme da bude jalovog i nepotrebnog rada.«

Sada kad imamo ova uputstva, neće takvog rada biti, zato je hitno potrebno, da ova stručna knjiga nabave sve jedinice za svoje statističare. Cena primerku je Din 10.—, a naručuje se kod Jugoslovenske sokolske matice u Ljubljani, Narodni dom.

Knjigu, koja je uspeła po sadržini i po obliku, preporučamo svoj braći i koju je napisana.

ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • BEOGRAD

Sa V smučarskih takmičenja Saveza SKJ na Pohorju

koja su održana od 14 do 16 februara 1936 god.

Brat Kerštajn (župa Kranj) pobjednik na 18 km

General g. Milenković, zastupnik Nj. Vel. Kralja Petra II

Brat Emil Žerjav (župa Kranj) pobjednik u smuku

KRONIKA

40-godišnjica smrti dr. Ante Starčevića. Dne 28 o. m. protiče četrdeset godina od smrti dr. Ante Starčevića...

Skadrom, gde su mu pored mnogih bližnjih i daljnjih rodaka pala i oba sina. Ali i ovaj udarac je preboleo i dočeni opet, iako već u odmaklim godinama, učestvovao u bitkama na Bar-danjoltu, na Bregalnici i Drini...

50-godišnjica dra Vale Vouka. Dne 21 o. m. setila se je naša kulturna javnost 50-godišnjice dr. Vale Vouka, redovitog profesora zagrebačkog univerziteta, našeg uvaženog i poznatog naučnika...

Gospića sprema se da što svečanije proslavi taj dan, pa je već izabran i naročiti odbor za ovu prolavu.

Dne 21 o. m. navršio je pedeset-godišnjicu života dr. Fran Stele, poznati naš kritik i historik umetnosti te konservator. Stele se rodio u selu Tunjice, kod Kamnika...

Ovih dana navršava se 100 godina od rođenja čuvenog francuskog kompozite Leona Delibea, čije su mnoge kompozicije poznate i kod nas, a naročito njegova krasna opera »Lakme«...

Četiristogodišnjicu prve estonske knjige proslavili su Estonci prigodom svog narodnog praznika oslobođenja 20 o. m. Bio je to katekizam, štampan 4 septembra 1535 kod Hansa Lufa u Vitemburgu...

PREDNJAK - NAČELNIK

većeg Sokolskog društva s boljim preporukama radio bi kao načelnik ili prednjak kod društva koje mu izdejstvuje postavljenje za činovničkog pripravnika, odgovarajuće privatno nameštenje ili honorar. Pitati pod prednjak.

Smrt jednog našeg junaka. Stari naši junaci i vitežovi, koji su postali skoro legendarni, izmiru. Tako je prošlih dana ispustio svoju junacku dušu jedan od njih, Doko Muratov Jovanović, poznati crnogorski junak i barjaktar...

Jesam li poslao pretplatu za sokolske listove?

KLIFEJE svih vrst po fotografijah ali risbah izvrsnije najsolidnije KLIJARNA ST-DEU LJUBLJANA-DALMATINOVA 13

VAŽNA NOVA KNJIGA

za vse sokolske prosvetne delavce: Tyrševa ideja ocenjena in utemeljena iz filozofskih vidikov

Svetozar zdravnika-filozofa dr. FR. DERGANCA kaže pot iz dosežanje individualistične metode v novo, kolektivno metodo. Ta metoda naj se vdomači tudi pri nas na vseh teoretičnih in praktičnih točkah. Ničče ne zmore sam celosti znansvene s pobudo ali skromnim prispevkom. Brošurona 80.—Din Vešana 90.—Din

Za pravilno umevanje tega novega dela je potrebno, da prej prečitata istega pisatelja knjigo »Borba zapada in vzhoda« Cena 12.—Din

Založba Učiteljske tiskarne v Ljubljani Sprejema in izvršuje naročila

MALE VESTI IZ NAŠIH JEDINICA

KAKANJ. — Dečiji maskirani ples. Sokolsko društvo u Kakanj Zgošči priredilo je svoj godišnji dečiji maskirani ples, koji je odlično uspeo. Pred retko tako sakupljenom publikom starešina društva br. Milenko Vasić, ing. arhitekta, biranim rečima pozdravio je prisutne i tom prilikom otvorio ovaj tradicionalni ples, kojemu je učestvovalo oko 70 ukusno maskirane dece...

NOVI ADŽIBEGOVAČ. — Rad pozorišnog oteška Sokol. čete. Kroz ovih nekoliko meseci što je osnovan pozorišni otešek čete, otešek vrlo uspešno radi, te je već priredio nekoliko uspehlikih pretstava iz narodnog života.

SLUNJ. — Svetosavska i Strosmajerova proslava. Sokolsko društvo u Slunju održalo je 9 o. m. proslavu Sv. Save i biskupa J. J. Strosmajera. Prigodno predavanje održao je prosvetar br. N. Tepsić. Naraštajski zbor otpjevao je »Uskliknimo s ljubavlju« i »Ljubimo te naša dikov«, a deklamirane su i prigodne pesnice. Muška starija deca izvela su ritmičku večbu »Oj letni sivi Sokole« te igrokaz »Čuvajte Jugoslaviju«...

SLUNJ. — Glavna skupština. Sokolsko društvo u Slunju održalo je 19 januara o. g. svoju glavnu godišnju skupštinu. Posle izveštaja časništva, kod izbora uprave za godinu 1936 došlo je do znatnih promena. Za starešinu izabran je br. Vitas Dušan, za zamenika br. Ivo Tutek, za tajnika br. Ivan Crnković, za blagajnika br. Ilija Leka, za načelnika br. Joso Stipetić, za načelnicu s. Marija Nikiforova, za prosvetara br. Nikola Tepsić, za statističara s. Ana Toldi, nadalje odbornici i njihovi zamenici, nadzorni odbor i sud časti.

TOMASEVAČ. — Sokolska priredba. Dne 15 o. m. naše društvo održalo je svoju priredbu, koju je izveo društveni podmladak. Program priredbe bio je sledeći: govor br. A. Bogosavljevića, na temu: »dr. M. Tirš i njegov rad u Sokolstvu«; proste vežbe članova društva; »Sokolima«, deklamacija od N. Balavike; »pozorišna šala u 1 činu »Jelino Dobročinstvo« od M. Sretenovića; pozorišni komad »Sirotića« po ruskom od Tolstoja.

ST. JERNEJ. — Glavna skupščina Sok. društva. V soboto 8. februara smo imeli letni občni zbor Skupščina je potekla v najlepšem redu in so bila vsa poročila z zadovoljstvom sprejeta. Ker slavi društvo letos 15 letnico svojega obstoja, so bili na zboru tudi sprejeti sklepi za dostojno proslavitev društvenega jubileja. Po izčrpanih poročilih in absolutorija stari upravi je izbrana nova uprava pod vodstvom staroste br. Karla Zajca.

ST. PETER PRI NOVEM MESTU. — Predstava. Naša četa je v februarju z ozirom na predpust odigrala na svojem odrv v solskem postlopu T. »Hearstovo veseligrvo v 3 dejanjih: »Teta na konju«. Igralci so igro lepo izvedli, da se pri polni dvoranici vzbudila salve smeha.

SASINCI. — Pomoć Opštine za gradnju Sok. doma. Opštinska uprava, uvidajući značaj Sokolstva u selu, osigurala je u svom prošlogodišnjem budžetu svotu od 5000 Din, koja je četi i isplaćena. Time je znatno povećan fond za gradnju Sokolskog doma. I u budžetu za 1936/37 godinu Opština je osigurala svotu od 10.000 Din, a u cilju da bi se što pre pristupilo gradnji Sokolskog doma, koji bi nosio ime Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I Ujedinitelja. Uprava čete i ovim putem izražuje svoju blagodarnost opštinskoj upravi.

Na Sretenje 15 o. m. diletantska sekcija Sok. čete priredila je u korist fonda za gradnju doma zabavu s biranim programom. Uspeh priredbe bio je odličan. Fond za gradnju Sok. doma povećao se je u roku od godine dana na 7700 Din. — Ovakvim radom uspeh nam je osiguran.

SKOCIJAN. — Društvena priredba. Naše društvo je priredilo u februarju lepo uspeo Golarjevo veseligrvo »Vdova Rošlinka« u reviji br. učitelja Milana Lile, ki se je s to predstavom poslovil, ker je odšel na novo službeno mesto v Prevalje. Solska dvorana je bila kljub istočasni prireditvi drugod nabito polna kmečkoga občinstva.

VODOTEČ. — Svetosavska proslava. Sokolska četa u Vodoteču održala je dne 2 o. m. Svetosavsku proslavu. Program proslave sastojao se iz pozdravnog govora, deklamacija iz pozorišnih igara »Naša deca« od J. Udičkog i »Sumnjivo lice« od B. Nušića. Nakon programa bila je igranka uz sudelovanje Sokol. tamburaškog zbora.

VODOTEČ. — Glavna skupština. Glavna skupština Sokolske čete u Vodoteču održana je 26 januara u prostorijama osnov. škole. Skupštinu je otvorio starešina čete br. Đuro Marjan lepm govorom. Zatim se prešlo na pojedine izveštaje, koji su primljeni do znanja. Nakon toga skupština je jednoglasno izabrala ponovo istu upravu s malim izmenama.

Oglašite u »Sokolskom glasniku«!

IZRADJUJEM po propisu sve vrste sokolskih zastava, kao i sve vezove sa zlatom i svilom. Prodajem zlato za vez. NIKOLA IVKOVIĆ NOVI SAD

Učiteljska tiskarna registrirvana zadruga z.o.z Ljubljana Frančiškanska 6 Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige v enobarbnem in večbarbnem tisku. Brošure in knjige v malih in največjih nakladah. Časopise, proračune, vabila, jedilnice, plakate. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov. — Solski zvezki za osnovne, meštanske in srednje šole. Risanke, dnevniki, beležnice in lepopisnice. Naročila sprejema tudi podružnica knjigarne v Mariboru palača banovinske hranilnice. Izdeluje diazo-amoniak-papir »JASNIT«, za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domači izdelek te vrste v državi

Čevljarjem!

Javnosti dajemo pismo, ki ga je poslal gospod Richard Neumann, zet gospoda Hertmanna, lastnika firme Josip Hertmann in sin d. d. v Zagrebu, gospodu Milivoju A. Saviću v Beogradu, Milorada Draškovića ulica 4, usnjarskemu trgovcu in predsedniku takozvanega in samozvanega Akcijskega odbora proti „BAT'I“.

JOSIP HERTMANN I SIN D.D.
ZA TRGOVINU KOŽOM

CLEARING PROMET KOŽ...
POŠT. ŠTED. ZAGREB 33580

ZAGREB
JELAČIĆEV TRG 25
TELEFON B. 4420.
TELEGRAFSKA ADRESA
HERTMANSIN/ZAGREB

POSTANSKI PRETINAC 80 ZAGREB 11

Richard 5-juna. 1935. ✓

ING. RICHARD NAJMAN
ZAGREB
Jelačićev trg 12.

Gost.

Milivoje A. Savić,
Beograd.

Kao plagačnik Centralnog komite-a Akcionih odbora
za zaštitu nacionalne kožarsko-obučarske proizvodnje doznačio sam Vam
danas na Vaš čekovni račun kod Poštanske štedionice
Dinara 6.000.-- /šestiljada/
koji iznos izvolite upotrebiti za Akcioni odbor Beograd.

S poštovanjem
Richard Neumann

To je avtentični dokaz, da se za denar usnjarske industrije in usnjarskih trgovcev organizirajo protestni zbori proti „BAT'I“. Vse to se dela v cilju, da se obdržijo visoke cene usnju in čevljarjskim potrebščinam, torej tudi obutvi.

Bata